

Mõtlemis- ja mäluprobleemid Parkinsoni tõve puhul

“Sageli leian ma vastuse alles tükk aega pärast küsimuse esitamist”

Parkinsoni tõbi (PT)

Eluga toimetulek

- Parkinsoni tõvega (PT) inimestel aeglustub sarnaselt liigutuste aeglustumisega ka mõtlemine, arutlemisvõime ja mälu. Need kognitiivsed muutused võivad häirida, kuid on harva invaliidistavad. Vaid vähemusel, umbes 20% PTga inimestest, on märkimisväärsed probleemid dementsusega, mis häirib elukvaliteeti.

- Kõige tavalisem kognitiivne muutus on aeglustunud mõtlemise ja informatsiooni töötlemise võime. Probleemidele on raske leida uusi lahendusi ja lülituda ümber ühelt temalt teisele. Mäluhäired esinevad harvem. PTga inimesed unustavad, kus ja millal informatsioon on saadud, kuid mäletavad informatsiooni sisu hästi. Informatsiooni on kergem meenutada, kui see on antud märksõnadena või süstematiseerituna.

- Te tunnete end halvemini, kui olete ärev, väsinud või kui teil on kiire. Te suudate elu lihtsamaks muuta, varudes alati endale aega ja vältides stressirohkeid olukordi. Oluline on informatsiooni lihtsustamine ja keskendumine. Kasutusele tuleb võtta abimälu, nagu näiteks päevik, suulised ja kirjalikud memod-märkmed ja helisignaalid.

- Hallutsinatsioonid (tavaliselt nähakse inimesi või loomi, keda tegelikult olemas pole) ja luulud (usutakse midagi, mis pole tõene) võivad olla seotud PT ja/ või PT ravimitega. Raviskeemi muutmine võib olla piisav, et nägemused kaoksid.

This information was prepared by professional and lay members of the Infopark Project

Last updated : 07/02/04

This study is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303

- Tõsisemad mälu- ja mõtlemishäired, mis viivad dementsuseni, võivad algul kergesti märkamatuks jääda. Aeglaselt tekkivaid isiksuse ja käitumise muutusi võidakse tembeldada pereliikmete poolt sihilikuks käitumiseks või laiskuseks. Mittemõistmine võib viia meelepaha ja rahulolematuseni.

- Te ei peaks kiirustama järelduste tegemisega, nagu oleks kõik mälu- ja mõtlemisprobleemid seotud PTga. Igaüks võib vananedes aeglasemalt reageerida ja asju halvemini meeles pidada. Ravimid (PT ravi ja ka teiste haiguste ravi), depressioon, nakkused ja ainevahetushäired on tavalised segasusseisundite põhjused ning on hõlpsalt ravitavad. PTga inimestel võivad tekkida ka muud haigused, näiteks ajuinsult või Alzheimeri tõbi.

- Kui nägemishallutsinatsioonid ja segasusseisund arenevad mõne kuu jooksul alates parkinsonismi tekkest, võib diagnoosiks olla Lewy kehakeste dementsus (DLB), mitte PT. On ka arvatud, et Lewy kehakeste dementsus ja dementsusega PT on üks ja sama haigus. Mõlema haiguse põdejatele on abiks uued kolinergilised Alzheimeri tõve raviks mõeldud ravimid.

LISAINFORMATSIOON

Kui olete mures oma mälu ja mõtlemisvõime pärast, peaksite pöörduma oma arsti, psühhiaatri või psühholoogi poole.

Kasulik kirjandus:

'Coping with Memory Problems', by Linda Clare and Barbara Wilson, published in 1997 by Thames Valley Test Company. ISBN 1 874 261 113.

Kasulikud viited:

Memory - Helping Yourself

<http://memory.kingshill-research.org/index.asp>

Lewy Body Dementia Association Inc

<http://www.lewybodydementia.org>

This study is funded by the European Commission under the Fifth Framework Quality of Life Programme, Contract Number QLK6 2000-00303